

Gentofte Hospital – et kongeligt skjul

Kun en lille kreds af særligt betroede folk vidste, at Gentofte Hospital var udset til at være Kong Chr. X's tilflugtssted under 2. verdenskrig, hvis kongefamilien skulle blive nødt til at forlade Amalienborg. Planlæggeren bag det hele var professor, overkirurg Hans Wulff. I dag fortæller hans 91-årige søn, Jørgen Wulff, historien.

Af: Solveig Røigaard-Petersen, kommunikationsmedarbejder

Jørgen Wulff er i dag 91 år og kommer kørende til Gentofte Hospital i egen bil. Agenda møder ham foran den gamle overlægebolig på Ledreborg allé, som i dag huser Børneastma-centeret, COPSAC. Villaen blev bygget i 1938 som embedsbolig til hans far, Hans Wulff, der var professor og overkirurg på hospitalet. Jørgen Wulff boede her også selv i årene 1939 – 42, hvor han havde værelse der, hvor professor Hans Bisgaard nu har kontor. Det er denne villa, der under 2. verdenskrig var tænkt som et muligt skjulested for Kong Chr. X, og det er den historie, Agenda har bedt Jørgen Wulff om at fortælle...

Ganske særlige flygtninge

"En dag i 1945, hvor jeg kom hjem for at besøge mine forældre til vores ugentlige søndagsmiddag, så jeg, at en masse brædder var stablet op ved siden af garagen. Jeg spurgte min far, hvad de skulle bruges til, men fik blot at vide, at det skulle jeg ikke blande mig i, fordi der var krig. Jeg kunne ikke regne ud, hvad han skulle med dem, men min far holdt tæt, og jeg fik først sandheden at vide efter krigen.

Sagen var den, at min far i december 1944 var blevet kontaktet af en af sine tidligere patienter, kaptajn, cand.polit. og greve Kield Brockenhuus-Schack. I en fortrolig samtale havde han spurgt min far, om han "ville være med til noget". Min far sagde "ja" på betingelse af, at der ikke skulle gemmes våben på sygehuset. Derefter fortalte Brockenhuus-Schack, at han skulle bruge min fars hjælp til muligvis at gemme nogle ganske særlige flygtninge. De særlige flygtninge var selveste Kong Chr. X og Dronning Alexandrine, der i de videre planer kun måtte betegnes under dæknævnet Grosserer Bodenhoff.

Hans Wulff skrev efter krigen sine erindringer ned og gemte dem sammen med fotografier af wienerstigerne, brunkulsvolden m.m. Direktionssekretariatet er i besiddelse af erindringerne samt gamle avisartikler, der også fortæller historien. Historieinteresserede læsere er velkomne til at få en kopi.

Jørgen Wulff foran et maleri af sin far, Hans Wulff, der var overkirurg på Gentofte Hospital fra 1939 – 1958.

Hemmelig tunnel under Amalienborg

Kort forinden mødet mellem min far og Brockenhuus-Schack havde der været uroligheder på Amalienborg Slotsplads, og en halv snes tyskere var blevet dræbt. Man frygtede derfor for kongens sikkerhed på Amalienborg, og en lille betroet kreds omkring kongen var begyndt at planlægge mulige flugtruter.

I al hemmelighed blev der i januar 1945 gravet en tunnel, der førte fra Amalienborg ud til Frederiksgade. Tyskerne anede intet om denne tunnel, som i øvrigt blev kastet til igen kort efter krigen. Planen var, at hvis det blev nødvendigt, så skulle kongen smugles ud fra Amalienborg gennem tunnelen. I Frederiksgade, hvor tunnelen endte, skulle Kongen smugles ind en ambulance, som så skulle køre herud til Amtssygehuset i Gentofte.

Sikkert gennem hospitalet

Min fars opgave var at lægge planer for, at kongen kunne komme sikkert gennem sygehuset og ned til hans egen embedsbolig. Det krævede mange forberedelser, for kongen var jo invalid efter en rideulykke, og min far måtte derfor også i hemmelighed skaffe en kørestol til ham, som kunne stå parat. Brockenhuus-Schack havde troet, at hospitalets underjordiske gange gik helt over til embedsboligen, men det gjorde de desværre ikke. Så min far måtte lægge en anden plan for, hvordan kongen kunne komme fra sygehuset til villaen på Ledreborg Allé. Det var før 3. patientbygning var bygget, og det areal blev i stedet brugt til opbevaring til hospitalets tørv. Ved siden af tørvene var der en meget lang vold af brunkul, som godt kunne bruges til at skærme, hvis man skulle køre kongen fra sygehuset til villaen. Men netop som flugtplanen var færdig, begyndte sygehuset at fyre med brunkul, og volden begyndte at forsvinde. Det var lige ved at spolere hele planen. Min far måtte derfor gå til sygehusdirektør Knud Warming og sige, at brunkulsvolden under ingen omstændigheder måtte fjernes – og at han desværre ikke kunne begrunde hvorfor. Sygehusdirektør Knud Warming viste min far den tillid øjeblikkeligt at indstille arbejdet med brunkullene uden at stille videre spørgsmål.

Videre til næste skjulested

Flugten skulle altså foreløbig ende i min families villa. Men i tilfælde af, at skjulestedet blev røbet skulle min far anviser to andre pålidelige opholdssteder i nærheden og lave en plan for, hvordan man kunne flytte kongen. Min far inddrog derfor også afdelingschef i General Motor, Sven Lauritsen, Anemonevej 48, der var vores genbo. Sven Lauritsen var en meget høj mand, og det var fint, for så vidste man, at Kong Chr. X, der jo også var meget høj, kunne ligge i hans seng.

Jørgen Wulff foran sin families gamle villa, der i dag huser Børneastmacentret COPSAC. Jørgen Wulff har tidligere delt ud af sine minder fra 2. verdenskrig og fortalt historien bag mindepladen mellem opgang 1A og 3. Den kan læses i personaleblad nr. 3, s. 26 fra 2007.

Fordi kongen var invalid, kunne de jo ikke fragte ham rundt på normal vis, men måtte køre ham enten i kørestol eller bære ham på en bære. Da der på det tidspunkt var hegn mellem hospitalsgrunden og min fars embedsbolig, satte min far en tømrer til at bygge noget, der mest af alt lignede et Storm P-arrangement. Det var en slags stillads med fire wienerstiger, og de var de brædder, jeg havde set ligge ved siden af garagen. Stilladset skulle bruges til at fragte kongen over hegnet på en bære. Stigerne blev sat parat i fysioterapeuternes omklædningsrum, og fysioterapeuterne fik besked på at sige, at stigerne blev brugt ved patienternes øvelser på græsplænen.

Holdt tæt

Heldigvis blev det ikke nødvendigt for kongefamilien at forlade Amalienborg under krigen. Men min far holdt tæt med planerne så længe krigen varede, og ingen andre på Gentofte Sygehus fik noget at vide. End ikke min mor kendte til, at hendes hjem muligvis kunne blive til skjulested for kongen og dronningen. Hun blev derfor ganske forskrækket, da min far kort efter befrielsen kaldte os sammen og fortalte historien. Jeg husker, hun sagde, at hun jo slet ikke ville have haft mad i huset til at tilbyde kongen, hvortil min far blot svarede, at i sådan en situation, ville dronningen nok ikke have haft noget i mod at hjælpe med at skrælle kartofler...." ■